

Nota actief openbaar
Ja

Onze referentie
2025-0000550652

Datum
12 november 2025

Opgesteld door

Samengewerkt met

Bijlage(n)
1

Aan
Van

MinBZK
CZW/CZ

nota

3^e editie Voortgangsbrief discriminatie en racisme

Aanleiding

Hierbij ontvangt u de derde (geactualiseerde) voortgangsbrief aanpak discriminatie en racisme gericht aan de Tweede Kamer. Deze brief beschrijft de laatste stand van zaken van de lopende dossiers binnen het ministerie van BZK op de aanpak van discriminatie. Vanwege het verkiezingsreces is verzending aan de TK uitgesteld. Sindsdien hebben zich enige ontwikkelingen voorgedaan en deze actualisaties zijn in de voortgangsbrief opgenomen. Beoogd wordt om de voortgangsbrief daarom zo snel mogelijk te verzenden aan de TK.

Geadviseerd besluit

U wordt geadviseerd om in te stemmen met de inhoud van de voortgangsbrief en deze ondertekend aan de Tweede Kamer te verzenden.

Kern

De belangrijkste ontwikkelingen die in deze voortgangsbrief uiteengezet worden:

- Versterking stelsel ADV's

Op dit moment wordt er gewerkt aan het conceptwetsvoorstel stelselherziening van de ADV's. U heeft recent besloten om de gemeenten geen nieuwe wettelijke taak toe te bedelen voor het ontwikkelen van lokaal antidiscriminatiebeleid. Om de aansluiting van gemeenten in het nieuwe stelsel te bewerkstelligen, zullen in het conceptwetsvoorstel verschillende maatregelen worden voorgesteld. Gemeenten en ADV's hebben veel vragen gesteld, voornamelijk over de financiering van de ADV's door de gemeenten voorafgaand aan de inwerkingtreding van het nieuwe wetsvoorstel. Daarom is ervoor gekozen om in de voortgangsbrief op te nemen dat wordt ingeschat dat de eerder beoogde datum van inwerkingtreding (1-1-2027) niet haalbaar is, maar dat wordt gestreefd naar publicatie van de wetgeving medio 2027. In de nieuwe planning zal rekening worden gehouden met de jaarlijkse begrotingscyclus van gemeenten en ADV's en de systematiek van het Gemeentefonds.

- Gelijkheidsplicht staatscommissie tegen discriminatie en racisme

De staatscommissie tegen discriminatie en racisme heeft op 4 september het vierde voortgangsrapport 'Gelijkheidsplicht publieke sector' gepubliceerd. In dit rapport worden drie mogelijke varianten van zo'n wettelijke gelijkheidsplicht bij overheidsinstanties uiteengezet. Deze varianten lopen op in ambitie en juridische verplichtingen. In het Commissiedebat over discriminatie van 29 januari 2025 is

een motie aangenomen van Ceder (CU) en White (GroenLinks-PvdA) om de mogelijkheden voor het invoeren van een wettelijke gelijkheidsplicht voor de publieke sector in beeld te brengen en plannen te maken voor invoering hiervan, en de Kamer hierover voor de begrotingsbehandeling van 2025 te informeren. Naar aanleiding daarvan heeft uw ambtsvoorganger tijdens het tweeminutendebat Slavernijverleden van 3 juli 2025 toegezegd uw Kamer voorafgaand aan de begrotingsbehandeling van het ministerie van BZK een eerste reactie te geven op het rapport met daarin een planning en proces. Dat doet u in deze brief.

Onze referentie
2025-0000550652

Datum
12 november 2025

Het voorstel tot het invoeren van een gelijkheidsplicht is veelomvattend en raakt aan de gehele overheid. Voordat kan worden gezegd of BZK, of het hele kabinet, voorstander is van invoering van deze verplichting, zal het rapport beter bestudeerd moeten worden en moeten worden besproken met andere overheidsorganisaties. De komende tijd, tot aan de zomer van 2026, zal er in gesprek gegaan worden met verschillende overheidsorganisaties om de uitvoerbaarheid en wenselijkheid van een gelijkheidsplicht verder te onderzoeken. Een meer inhoudelijke reactie of een nadere planning is op dit moment niet te geven. De Kamer wordt hier voor de zomer van 2026 verder over geïnformeerd.

- Bescherming tegen discriminatie op de BES-eilanden

Invoering gelijke behandelingswetgeving op Caribisch Nederland

Op 7 oktober 2025 is het wetsvoorstel 'Bescherming tegen discriminatie op de BES'¹ aangenomen door de Eerste Kamer en zal op 1 januari 2026 in werking treden. De voorbereiding van de uitvoeringsregelgeving (een AMvB en een ministeriële regeling) liggen tevens op schema. Wat de uitvoeringsregelgeving betreft wordt ook gestreefd naar inwerkingtreding op 1 januari 2026.

Oprichting Stichting voor rechtshulp en gelijke behandeling Bonaire, Sint. Eustatius en Saba

Ook is de lokale, Caribische stichting, de Stichting voor rechtshulp en gelijke behandeling Bonaire, Sint Eustatius en Saba op 13 oktober 2025 opgericht. Deze stichting heeft tot doel een gecombineerde voorziening op elk eiland voor gratis rechtshulp en hulp bij discriminatie (ADV-BES) in te richten. De nieuwe directeur-bestuurder is inmiddels gestart met de voorbereiding van de dienstverlening die zo spoedig mogelijk na 1 januari 2026 zal starten.

- Toezegging in gesprek met de minister van JenV over hatecrimes

U zult middels een BWO in gesprek gaan met de minister van JenV over hatecrimes gericht tegen Nederlanders met een migratieachtergrond, de vervolging daarvan en de rol van politie en justitie hierin. De terugkoppeling daarvan zal middels de volgende voortgangsbrief aan de TK worden gedaan. Beoogd wordt om dit BWO op korte termijn plaats te laten vinden zodat de uitkomst daarvan teruggekoppeld kan worden in de volgende voortgangsbrief.

Toelichting

- De voortgangsbrief zal alleen rapporteren over ontwikkelingen die zich (voornamelijk) hebben voorgedaan op het terrein van het ministerie van BZK.
- De voortgangsbrief is ditmaal ingedeeld in vijf categorieën, te weten:
 1. Wetgeving
 2. Institutionele discriminatie en risicoprofilering
 3. Bescherming tegen discriminatie op de BES-eilanden

¹ Kamerstukken I 2024/25, 36 551, A.

4. Moties en toezeggingen
5. Overig

Onze referentie
2025-0000550652

Datum
12 november 2025

Politieke context

De tweemaandelijks voortgangsrapportage is door uw ambtsvoorganger tijdens het commissiedebat van 29 januari 2025 toegezegd. De vaste commissie Binnenlandse Zaken van de Tweede Kamer wil middels deze voortgangsbrieven 'de vinger aan de pols houden' op het terrein van discriminatie, racisme en mensenrechten en inzicht krijgen de voortgang aangaande gedane toezeggingen en moties, wetstrajecten en andere lopende projecten. U heeft in het commissiedebat van 11 september 2025 toegezegd het versturen van de voortgangsbrieven voort te zetten.

Informatie die niet openbaar gemaakt kan worden

Motivering

In de openbaar gemaakte versie van deze nota zijn alle persoonsgegevens van ambtenaren geanonimiseerd.

Bijlagen

Volgnummer	Naam	Informatie
1	Brief TK voortgangsrapportage discriminatie september 2025	Ter instemming en verzending